Hukuk Bölümü 2012/224 E. , 2013/477 K.

- **ASLIYE HUKUK MAHKEMESI TARAFINDAN TAPU IPTALI VE TESCILE ILIŞKIN OLARAK VERILEN KARARIN UYGULANMASI ISTEMIYLE, TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE YAPILAN BAŞVURUNUN, MAHKEME KARARININ UYGULANABILIRLIĞININ BULUNMADIĞI NEDENIYLE REDDEDILMESI SURETIYLE TESIS EDILEN IŞLEMIN IPTALI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN, İDARİ YARGI YERİNDE GÖRÜLMESI GEREKTIĞI HK.**

  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 10

"İçtihat Metni"

Davacılar : 1- HH.K., 2- E.T., 3- HH.K., 4- H.K., 5- Z.B., 6- I.S.

7- M.K. Mirasçıları; a- H.K., b- M.K., c- E.K., d- E.K., e- M.K.

Vekili : Av. E.G.

Davalı : Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Tasarruf İşl. Dairesi Başk.

O L A Y : Davacılar vekili, dava dilekçesinde, yeni Osmaniye İli, Sumbaş İlçesi, Alibeyli Köyü 138 parselde kayıtlı taşınmazın(Eski Kadirli İlçesi, Alibeyli Köyü, 138 Parsel) 2.7.1956 tarihli tapulama tutanağında; 2/4 hissesinin K.H. (mirasçıları), ¼ hissesinin K. M. (mirasçıları), ¼ hissesinin K. H. (mirasçıları) adına tespit edildiğini; ancak söz konusu taşınmaz ile ilgili olarak 26.1.1970 tarihinde kesinleşen 7.10.1969 tarihli komisyon kararında; «... 12.8.1969 günlü zabıt münderecatına göre tutanak tespitinin hatalı yapıldığı ve gayrimenkulün hissedarlar arasından 12 hisse itibar edilerek bunun 6 hissesinin K. M. mirasçılarının, 2 hissesinin M. oğlu A.K., 2 hissesinin M. oğlu M. Kastal, 1 hissesi Ö.K., 1 hissesi M. Köşker tarafından tarla haline getirilmiş ve bu şekilde de çok eski bir tarihten beri tasarruf edilmekte olduğu, muterizlerin K. mirasçılarından olup yarı hissesi malik bulundukları ve tasarrufunda yukarıda adları geçen kişilerle birlikte tasarruf edilmekte olduğu anlaşıldığı, buna göre 766 sayılı Tapulama Kanununun 33. maddesi uyarınca yukarıda adı geçen kişilere hisseleri nisbetinde tapuya tescillerine...» karar verildiğini; M. K. ve M. K. tarafından 138 parsel sayılı taşınmazın tapulama tespitinde senetsizden intikal eden 2/4 hissesinin Köşger H., ¼ hissesinin K. M. ¼ hissesinin de K. H. adına tespit edildiğini, ¼ hissenin iptali ile K. H. adına tapuya tesciline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açıldığını; Kadirli 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 14.5.1992 gün ve E:1985/329, K:1992/286 sayı ile, davanın davacılar yönünden kabulü ile, Kadirli İlçesi, Alibeyli Köyü, 138 parsel sayılı taşınmazın ¼ K. H. ile ¼ K. M.'nın hisselerinin iptal edilerek, bilirkişisinin hisse döküm cetveli uyarınca mirasçıları adına tapuya kayıt ve tesciline karar verdiğini, bu kararın davalılarca temyiz edildiğini ve Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 5.2.1999 gün ve E:1998/9655, K:1999/807 sayılı ilamı ile onandığını, taraflarca kararın düzeltilmesi isteminde bulunulmadığından kesinleştiğini; kararın infazı için Kadirli Tapu Sicil Müdürlüğü'ne başvurulduğunu ancak kararın anlaşılamadığı nedeniyle infaz edilmediğini, bu nedenle, mahkemece verilen kararın hüküm kısmında taşınmazın 6/12 hisse sahibi M. K.nun hissesi iptal edilerek ¼ payının M. K. mirasçılarına, ¼ payının H. K. mirasçılarına tesciline karar verildiğini, kararın kesinleştiğini, ancak ilamın hüküm kısmında tapuda hissedar olmayan H. K.nun ¼ payının varmış gibi onunda hissesinin iptaline dendiğini, bilirkişi raporunda da belirtildiği gibi ¼ H. ve M. adlarına tesciline denmesi gerekirken zuhulen infazı sırasında tereddütlere meydan verecek şekilde hissesi olamayan H.'ın da hissesinin iptaline denmesinin çelişki yarattığının belirtilerek kararın tavzihi yolu ile düzeltilmesinin talep edildiğini, Mahkemece, HUMK'un 455. maddesinde tavzihen müphem açık olmayan veya çelişkili fıkralar içeren hükümlerin tavzih yoluyla düzeltilemeyeceği, tavzih yoluyla unutulmuş olan talep hakkında bir karar verilip bunun hükme eklenemeyeceğinin belirtildiği, bu nedenle davacının tavzih talebinin 15.7.2012 tarihinde reddine karar verildiğini; Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü XII. Bölge Müdürlüğünün Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'ne (Tasarruf İşlemleri Dairesi Başkanlığı) yazdığı 1.11.2004 gün ve 2018 sayılı yazıda, Kadirli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1985/329 sayılı kararının tavzih talebinin reddine karar verildiğinden, anılan kararda hissesi iptal edilip tapu kütüğünde malik olmayan K. H.'ın hisse iptalinin HUMK 237. maddesine göre dikkate alınmaması gerektiğinin ayrıca kararın hüküm kısmında K. M.'ya ait ¼ hissesinin iptal edilmesi gerektiği belirtilmiş ise de, taşınmazın ifrazı sonucu oluşan 599, 600, 601 parsel sayılı taşınmaz malların kütük sayfalarının tetkiklerinde K. M. mirasçıları adına 6/12 hissesinin kayıtlı olduğu ve bu durumun tavzih edilmesi istendiği halde tavzih edilmeyerek tavzih talebi reddedildiğinden, kararın varlığı yönünde tapu kayıtlarının beyanlar hanesine belirtme yapılması ve taraflara yeni bir mahkeme kararının alınması yönünde bilgi verilmesi gerektiğinin bölge müdürlüğünce düşünülmekte olduğunun bildirildiği; anılan mahkeme kararında tapulama tutanağındaki hisselere göre hüküm verildiği ve K. H. ile ilgili hüküm kurulmasına rağmen adı geçen kişi tapu kütüğünde malik olarak gözükmediğinden, söz konusu mahkeme kararının varlığı yönünde tapu kütüğünün beyanlar hanesine belirtme yapıldığını ve taraflarca yeni bir mahkeme kararı alınması gerektiği yönünde bilgi verildiğini, bunun üzerine aynı davacılar tarafından Kadirli 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 12.12.2005 tarihinde ilam ve tapu iptali tescil davası açıldığını, mahkemece verilen ilamın iptali ile, infazı kabil yeni bir karar verilmesini, bu nedenle Kadirli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 14.5.1992 gün, E:1985/329, K:1992/206 sayılı ilam ile ilama konu eski 138, yeni 599 ve 601 parsel sayılı taşınmaz maliklerinden K. M. mirasçıları olarak kayıtlı 6/12 hisseden 3/12 hissesinin iptali ile tapu kayıt maliki K. M.'nın kendisi, diğer 3/12 hissenin de H. mirasçıları olan davacılar adına tesciline karar verilmesini talep ve dava ettiğini; Kadirli 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 21.3.2007 gün ve E:2005/643, K:2007/227 sayı ile, davada, tarafları sebebi ve konusu kesinleşmiş Kadirli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1985/329, sayılı dosyası ile aynı olduğundan davanın kesin hüküm nedeniyle reddine karar verdiğini; bu kararın davacı HH.K.'lu tarafından temyiz edildiğini ve Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 12.5.2008 ve E:2008/2276, K:2008/2644 sayılı kararıyla, her ne kadar Kadirli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1985/329 sayılı kararında davacının miras bırakanları H.'ın tapuda mevcut olmayan payının iptaline hükmedilmişse de, yok hükmünde olan bu bölüm dikkate alınmaksızın hükümde aynı zamanda K. M.'nın da hissesi iptal edilerek bilirkişinin hisse döküm cetvelinde belirttiği mirasçılar adına tapuya kayıt ve tescili de karara bağlandığına ve buna göre de tapuda işlem yapılması olanağı bulunduğuna göre mahkemece yazılı olduğu şekilde davanın reddine karar vermiş olmasında herhangi bir isabetsizlik görülmediği gerekçesiyle hükmün onanmasına karar verildiğini; bunun üzerine davacılar vekilince davalı idarelere başvuruda bulunulmuş ve idarece verilen ret cevaplarından sonra davacılar, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Tasarruf İşlemler Dairesi Başkanlığı'nın 20.9.2010 gün ve 3464 sayılı yazısı ile, Osmaniye İli, Sumbas İlçesi, Alibeyli Köyü 138 parsel sayılı taşınmazın tapu kütüğündeki hisselerin komisyon kararına uygun olarak yazıldığının anlaşıldığı, mahkeme kararında tapulama tutanığındaki hisselere göre hüküm verildiğinden ve K. H. ile ilgili hüküm kurulmasına rağmen adı geçen kişinin tapu kütüğünde malik olarak gözükmediğinden yeni bir mahkeme kararı alınmasının gerektiği, idarelerince yapılacak herhangi bir işlemin bulunmadığı yolunda işlem tesis ettiğini öne sürerek, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün kesinleşmiş Kadirli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1985/329 sayılı kararının uygulanmamasına ilişkin 20.9.2010 gün ve 3464 sayılı işleminin iptali ile, mahkeme kararının infaz edilmesi gerektiği hususunda karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekili süresi içerisinde verdiği cevap dilekçesinde, davanın esasının taşınmazların malikleri adına hisseleri nispetinde tapu kütüğünde tescilinin yapılması talebinden ibaret olduğunu, tapu kayıtları üzerinde yapılacak tescil, terkin, tahsis gibi işlemlere ilişkin davaların adli yargı yerinde görüleceğini tapu kütüğünde tescil sonucunu doğuracak bu davanın idari yargının

değil, adli yargının görev alanında bulunduğunu ileri sürerek görev itirazında bulunmuştur.

ADANA 2. İDARE MAHKEMESİ: 20.9.2011 gün ve E:2011/344 sayı ile, davacılar tarafından Kadirli Asliye Hukuk Mahkemesinde tescil davası açtıkları ve kararın da kesinleştiği dikkate alındığında, söz konusu mahkeme ilamının tapu kütüğünde infaz edilmemesine ilişkin dava konusu işlemin, kamu gücüne dayanılarak tesis edilen idari işlem niteliğinde olduğu anlaşıldığından uyuşmazlığın görüm ve çözümünün idare mahkemesinin görev alanına girdiği sonuç ve kanaatine varıldığı gerekçesiyle davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı İdarenin adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine dosya örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; Davalı İdarenin, anılan kesinleşen Mahkeme kararına rağmen; tescile konu Osmaniye İli, Sumbas ilçesi, Alibeyli Köyü 138 parselde bulunan taşınmazın 26/01/1970 tarihinde kesinleşen 07/10/1969 tarihli komisyon kararına göre düzeltilmiş tapulama tutanaklarında H. K. hissesinin iptal edilmiş olmasına ve Mahkeme kararında da bu tapulama tutanaklarına dayanarak hüküm kurulmasına göre, Mahkeme kararının dayanak alınan Tapulama tutanakları ile çelişmesi nedeniyle yeniden Mahkeme kararı alınması gerektiğinden bahisle kararın infazı ile terkin ve tescile yanaşmadığının anlaşıldığı, 4721 sayılı Medeni Kanunun "Tescil" başlığı altında yer alan 1013. Maddesine göre "Tescil, tasarrufa konu olan taşınmaz malikinin yazılı beyanı üzerine yapılır. /Edinen kimse, kanun hükmüne, kesinleşmiş mahkeme kararma veya buna eşdeğer bir belgeye dayanıyorsa, bu beyana gerek yoktur. /Bir ayni hakkı tescilden önce kazanan kimse, gerekli belgeleri ibraz ederek tescili isteyebilir.", 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 1027. maddesinde "İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir. Düzeltme eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabilir. Tapu memuru, basit yazı yanlışlıklarını, tüzük kuralları uyarınca resen düzeltir." hükmüne; Tapu Sicili Tüzüğü'nün 85. maddesinde de "Kütük üzerinde belgelere aykırı tescil veya yazımın düzeltilebilmesi için ilgililerin yazılı olurunun alınması ve yevmiye 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu uyarınca tapu kayıtları üzerinde yapılacak tescil, defterine kaydedilmesi gerekir,(…) hükümlerini taşıdığı, bu hükümlerde yer alan Mahkemenin adli yargı yerindeki genel mahkemeler olduğu, kaldı ki adli yargı yerinde verilmiş ve Yargıtay incelemesinden de geçerek kesinleşmiş bir ilamın infazına ilişkin sorunun çözümünden adli yargı yerinde yapılacağının tartışmasız olduğu Uyuşmazlık Mahkemesinin 04/03/1981 tarihli, 1980/11 E, 1982/2 K sayılı emsal kararında da tapu kayıtları üzerinde yapılacak tescil, terkin, tahsis gibi mülkiyetin aynına ilişkin davaların adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinin hüküm altına alındığı, bu nedenle 2247 sayılı Kanunun 10 ve 13. maddeleri gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'ndan yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; Tapu iptali ve tescil istemiyle açılan ve Yargıtay incelemesinden geçerek kesinleşen asliye hukuk mahkemesi kararının uygulanması aşamasında, mahkeme kararında yer alan hisseler ile dayanağı kesinleşmiş tapulama tutanakları arasında çelişki bulunması nedeniyle yeniden mahkeme kararı alınmadan herhangi bir işlem yapılamayacağı yolundaki dava konusu işlemin tesis edildiğinin anlaşıldığı, bu durumda, davacılar tarafından, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü hasım gösterilerek, özel hukuk hükümleri uyarınca adli yargı yeri tarafından verilen ve mülkiyetin el değiştirilmesine ilişkin bulunan kararın uygulanmaması işleminin dava konusu edilmiş olması karşısında, uyuşmazlığın genel hükümler uygulanmak suretiyle adli yargı mercilerince çözümlenmesi gerekeceği sonucuna varıldığı, diğer taraftan, anılan işlemin idari yargı mercilerince verilmiş bir karara dayalı olarak tesis edilmeyip adli yargı kararının nasıl uygulanacağına ilişkin olması nedeniyle, bu hususun açıklığa kavuşturulmasının da yine adli yargı yerine ait olacağı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca 2247 sayılı Kanunun 10'uncu maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulü ile Adana İkinci idare Mahkemesi'nin E:2011/344 sayılı görevlilik kararının kaldırılmasının uygun olacağı yönünde yazılı düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Metin ULUKANLIGİL'in katılımlarıyla yapılan 8.4.2013 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı İdarenin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı M. BAYHAN ile Danıştay Savcısı Tuncay DÜNDAR'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Asliye Hukuk Mahkemesince tapu iptali ve tescile ilişkin olarak verilen kararın uygulanması istemiyle Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne yapılan başvurunun reddine ilişkin 20.09.2010 gün ve 3464 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 705. maddesinde, "Taşınmaz mülkiyetinin kazanılması, tescille olur.

Miras, mahkeme kararı, cebrî icra, işgal, kamulaştırma hâlleri ile kanunda öngörülen diğer hâllerde, mülkiyet tescilden önce kazanılır. Ancak, bu hâllerde malikin tasarruf işlemleri yapabilmesi, mülkiyetin tapu kütüğüne tescil edilmiş olmasına bağlıdır." hükmüne,

716. maddesinde "Mülkiyetin kazanılmasına esas olacak bir hukukî sebebe dayanarak malikten mülkiyetin kendi adına tescilini istemek hususunda kişisel hakka sahip olan kimse, malikin kaçınması hâlinde hâkimden, mülkiyetin hükmen geçirilmesini isteyebilir.

Bir taşınmazın mülkiyetini işgal, miras, kamulaştırma, cebrî icra veya mahkeme kararına dayanarak kazanan kişi tescili doğrudan doğruya yaptırabilir.

Bir taşınmazın mülkiyetinde eşler arasındaki mal rejimi dolayısıyla meydana gelen değişiklikler, eşlerden birinin istemiyle tapu kütüğüne doğrudan tescil oluN.." hükmüne,

1006. maddesinde "Tapu idarelerinin kuruluş, işleyiş ve hizmetlerinin yürütülmesi, özel kanun hükümlerine tâbidir." hükmüne,

1027. maddesinde "İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir.

Düzeltme, eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabilir.

Tapu memuru, basit yazı yanlışlıklarını, tüzük kuralları uyarınca re'sen düzeltir." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlığını taşıyan 2. maddesinin 1 numaralı bendinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları; idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmıştır.

Dosyanın İncelenmesinden, davaya konu taşınmazın, tapulama tutanağında K. H. (mirasçıları) adına tespit bulunmasına karşın, 7.10.1969 tarihli komisyon kararında K. H. adına yer verilmeyerek tapuya tesciline karar verildiği; ¼ hissenin iptali ile K. H. adına tapuya tesciline karar verilmesi istemiyle açılan davada, Kadirli 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nce davanın kabulü ile taşınmazın ¼ K. H. ile, ¼ K. M.'nın hisselerinin iptal edilerek mirasçıları adına tapuya kayıt ve tesciline karar verildiği ve bu kararın kesinleştiği; ancak kararda, hissesi olmayan H.ın da hissesinin iptaline denmesi nedeniyle uygulama olanağı bulunmadığının idarece belirtilmesi üzerine, aynı davacılarca infazı kabil yeni bir karar verilmesinin istenildiği; mahkemece kesin hüküm nedeniyle davanın reddine karar verildiği; bu kararın temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin E:2008/2276 sayılı kararıyla, her ne kadar Kadirli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1985/329 sayılı kararında davacının miras bırakanları H.'ın tapuda mevcut olmayan payının iptaline hükmedilmişse de, yok hükmünde olan bu bölüm dikkate alınmaksızın hükümde aynı zamanda K. M.'nın da hissesi iptal edilerek bilirkişinin hisse döküm cetvelinde belirttiği mirasçılar adına tapuya kayıt ve tescili de karara bağlandığına ve buna göre de tapuda işlem yapılması olanağı bulunduğuna göre mahkemece davanın reddine karar verilmiş olmasında herhangi bir isabetsizlik görülmediği gerekçesiyle hükmün onanmasına karar verildiği; bu karar üzerine yine idarece infazın mümkün olmadığı yönünde işlem tesis edildiği anlaşılmıştır.

Olayda, Osmaniye İli, Sumbaş İlçesi, Alibeyli Köyü, 138 Parselde kayıtlı taşınmazın M. K. adına kayıtlı ¼ hissesinin iptal edilerek H. K. adına tescil edilmesi istemiyle açılan davanın kabulüne ilişkin Kadirli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 14.5.1992 günlü ve E:1985/329, K:1992/286 sayılı kararının infazı ve tapu siciline şerh verilmesi isteminin reddine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Tasarruf İşlemleri Dairesi Başkanlığının 20.9.2010 gün ve 3464 sayılı işleminin iptali istemiyle davanın açıldığı; diğer bir değişle, davacılar vekili tarafından Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü işleminin iptali talep edilmekte ise de, tapu iptali ve tescil istemiyle açılan ve Yargıtay incelemesinden geçerek kesinleşen Asliye Hukuk Mahkemesi kararının uygulanması aşamasında, mahkeme kararının uygulanabilirliğinin sağlanamadığı nedeniyle, yeniden bir mahkeme kararı alınmadan herhangi bir işlem yapılamayacağı yolundaki işlemin dava konusu edildiği açıktır.

Mahkeme kararlarının infazı sırasında yalnızca kararın sonucuyla bağlı kalınamayacağı, kararların gerekçelerinin de hüküm ifade edeceğinin ve uygulamaya tabi olacağının gerek öğretide, gerekse uygulamada genel kabul görmüş hukuk normlarından olduğu tartışmasızdır.

Yukarıda sözü edilen Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin E:2008/2276 sayılı kararının, mahkeme kararlarını infaz edemediğini belirten idareye yol gösterici olduğu, açıklayıcı ve bağlayıcı bir nitelik taşıdığı, dolayısıyla, davalı idarenin Yargıtay'ın gerekçeli onama kararında belirtilen kıstaslar doğrultusunda tapuya tescil işlemini gerçekleştirmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Ancak, Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin kararında belirtilen gerekçeye rağmen mahkeme kararını uygulayamayacağı yönünde işlem tesis eden davalı idarenin bu işleminin iptali istemiyle açılan davanın, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davası niteliğinde olduğu, dolayısıyla artık adli yargı yerince, uygulanabilir özellikte ve davacıların mağduriyetini giderebilecek nitelikte bir kararın verilemeyeceği yadsınamayacaktır.

Bu durumda, idarenin idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re'sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu işlemlere, hukuk alanında yeni durumlar oluşturmasıyla idari işlem niteliği kazandırdığı ve kural olarak bu işlemlerin özel yasal düzenlemeler dışında idari yargı denetimine tabi bulunduğu gözetildiğinde, mahkeme ilamının tapu kütüğünde infaz edilmemesine ilişkin davaya konu işlemin kamu gücüne dayanılarak tesis edilen idari işlem niteliğinde olduğu, dolayısıyla uyuşmazlığın görüm ve çözümün idare mahkemesinin görev alanına girdiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davada idari yargının görevli olduğu nedeniyle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun reddi gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN REDDİNE 8.4.2013 gününde Üyelerden Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ ve Ayhan AKARSU'nun KARŞIOYLARI ve OY OYÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

KARŞI OY

Dava, Asliye Hukuk Mahkemesince tapu iptali ve tescile ilişkin olarak verilen kararın uygulanması istemiyle Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne yapılan başvurunun reddine ilişkin 20.09.2010 gün ve 3464 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 705. maddesinde, "Taşınmaz mülkiyetinin kazanılması, tescille olur.

Miras, mahkeme kararı, cebrî icra, işgal, kamulaştırma hâlleri ile kanunda öngörülen diğer hâllerde, mülkiyet tescilden önce kazanılır. Ancak, bu hâllerde malikin tasarruf işlemleri yapabilmesi, mülkiyetin tapu kütüğüne tescil edilmiş olmasına bağlıdır",

716. maddesinde, "Mülkiyetin kazanılmasına esas olacak bir hukukî sebebe dayanarak malikten mülkiyetin kendi adına tescilini istemek hususunda kişisel hakka sahip olan kimse, malikin kaçınması hâlinde hâkimden, mülkiyetin hükmen geçirilmesini isteyebilir.

Bir taşınmazın mülkiyetini işgal, miras, kamulaştırma, cebrî icra veya mahkeme kararına dayanarak kazanan kişi tescili doğrudan doğruya yaptırabilir.

Bir taşınmazın mülkiyetinde eşler arasındaki mal rejimi dolayısıyla meydana gelen değişiklikler, eşlerden birinin istemiyle tapu kütüğüne doğrudan tescil olunur",

1006. maddesinde, "Tapu idarelerinin kuruluş, işleyiş ve hizmetlerinin yürütülmesi, özel kanun hükümlerine tâbidir",

1027. maddesinde, "İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir.

Düzeltme, eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabilir.

Tapu memuru, basit yazı yanlışlıklarını, tüzük kuralları uyarınca re'sen düzeltir" hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlığını taşıyan 2. maddesinin 1 numaralı bendinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları; idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, davaya konu taşınmazın, tapulama tutanağında K. Haşan (mirasçıları) adına tespit bulunmasına karşın, 7.10.1969 tarihli komisyon kararında K. Haşan adına yer verilmeyerek tapuya tesciline karar verildiği; % hissenin iptali ile K. Haşan adına tapuya tesciline karar verilmesi istemiyle açılan davada, Kadirli 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nce davanın kabulü ile taşınmazın % K.'lu Haşan ile, % K.'lu M.'nın hisselerinin iptal edilerek mirasçıları adına tapuya kayıt ve tesciline karar verildiği ve bu kararın kesinleştiği; ancak kararda, hissesi olmayan Haşanın da hissesinin iptaline denmesi nedeniyle uygulama olanağı bulunmadığının idarece belirtilmesi üzerine, aynı davacılarca infazı kabil yeni bir karar verilmesinin istenildiği; Mahkemece kesin hüküm nedeniyle davanın reddine karar verildiği; bu kararın temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin E:2008/2276 sayılı kararıyla, her ne kadar Kadirli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E: 1985/329 sayılı kararında davacının miras bırakanları Hasan'ın tapuda mevcut olmayan payının iptaline hükmedilmişse de, yok hükmünde olan bu bölüm dikkate alınmaksızın hükümde aynı zamanda K.'lu M.'nın da hissesi iptal edilerek bilirkişinin hisse döküm cetvelinde belirttiği mirasçılar adına tapuya kayıt ve tescili de karara bağlandığına ve buna göre de tapuda işlem yapılması olanağı bulunduğuna göre, Mahkemece davanın reddine karar verilmiş olmasında herhangi bir isabetsizlik görülmediği gerekçesiyle hükmün onanmasına karar verildiği; bu karar üzerine yine idarece infazın mümkün olmadığı yönünde işlem tesis edildiği anlaşılmıştır.

Olayda, Kadirli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 14.5.1992 günlü ve E:1985/329, K: 1992/286 sayılı kararının infazı ve tapu siciline şerh verilmesi isteminin reddine ilişkin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Tasarruf İşlemleri Dairesi Başkanlığının 20.9.2010 gün ve 3464 sayılı işleminin iptali istemiyle davanın açıldığı; diğer bir ifadeyle, Asliye Hukuk Mahkemesi kararının uygulanması aşamasında, mahkeme kararının uygulanabilirliğinin sağlanamadığı nedeniyle, yeniden bir mahkeme kararı alınmadan herhangi bir işlem yapılamayacağı yolundaki işlemin dava konusu edildiği açıktır.

Bu durumda, Kadirli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1985/329 sayılı kararının infazının mümkün olup olmadığı konusunda karar verme görevi, sözü edilen kararı veren Asliye Hukuk Mahkemesinin de içinde yer aldığı adli yargı yerine aittir.

Açıklanan nedenle, davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği oyu ile karar katılmıyoruz.

Üye	Üye	Üye
Sıddık YILDIZ	Nurdane TOPUZ	Ayhan AKARSU